

Capitolul 2.

Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene în procedura trimiterilor preliminare în materia proprietății intelectuale

I. Drepturi de autor și drepturi conexe

1. Încălcarea drepturilor asupra unei opere audiovizuale. Dau-ne-interese. Modalități de calcul. Valoare forfetară. Prejudiciu moral

Calculul valorii daunelor-interese care trebuie plătite titularului unui drept de proprietate intelectuală trebuie să urmărească să garanteze aceștia din urmă repararea prejudiciului „real suferit”, incluzând și eventualul prejudiciu moral. Astfel, titularul trebuie să aibă posibilitatea de a solicita, în plus față de daunele-interese calculate, și plata de despăgubiri pentru prejudiciul moral pe care l-a suferit.

Dispoziții de drept european interpretate:

Art. 13 („Daune-interese”) alin. (1) din Directiva nr. 2004/48/CE privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală: „Statele membre asigură ca, la cererea părții prejudiciate, autoritățile judecătorești competente să ordoneze contravenientului care a acționat cu bună știință sau având motive suficiente de a ști acest lucru, plata către titularul dreptului a unor daune-interese adaptate prejudiciului real suferit de acesta prin încălcarea dreptului său.

La stabilirea daunelor-interese, autoritățile judecătorești:

a) iau în considerare toate aspectele necesare, cum ar fi consecințele economice negative suferite de partea prejudiciată, în special câștigul nerealizat, orice beneficiu fără justă cauză realizat de contravenient și, dacă este cazul, alte elemente în afara factorilor economici, cum ar fi prejudiciul moral cauzat titularului dreptului prin încălcarea drepturilor sale *sau*

b) ca alternativă la lit. (a), pot hotărî, dacă este cazul, să fixeze o valoare forfetară pentru daunele-interese, pe baza unor elemente cum ar fi, cel puțin, valoarea redevențelor sau a drepturilor care ar fi fost datorate în cazul în care contravenientul ar fi cerut autorizația de a utiliza dreptul de proprietate intelectuală respectiv.”

Întrebare preliminară pentru interpretarea art. 13 alin. (1) din Directiva nr. 2004/48/CE („Directiva”):

Art. 13 alin. (1) din Directiva nr. 2004/48/CE poate fi interpretat în sensul că se opune ca persoana prejudiciată printr-o încălcare a dreptului de proprietate intelectuală și care solicită repararea prejudiciului patrimonial pe baza

valorii redevențelor sau a drepturilor care ar fi fost datorate în cazul în care contravenientul ar fi cerut autorizația de a face uz de dreptul de proprietate intelectuală respectiv, să poată solicita, în plus, despăgubiri pentru prejudiciul moral care i-a fost cauzat?

C.J.U.E., Cauza C-99/15, Hotărârea din 17 martie 2016

Întrebarea preliminară a fost formulată în cadrul unui litigiu între:

1. **Producciones Mandarin SL („Mandarina”)**, o societate spaniolă specializată în producerea de emisiuni televizate, care a realizat un documentar audiovizual cu privire la prostituția infantilă în Cuba, în care apar activități delictuoase, filmate cu o cameră ascunsă,

și

2. domnul **Liffers**, regizorul, scenaristul și producătorul operei audiovizuale „*Dos patrias, Cuba y la noche*”,

având ca obiect acțiunea introdusă de domnul **Liffers** cu privire la încălcarea drepturilor sale de proprietate intelectuală.

Situația de fapt:

Câteva pasaje din opera audiovizuală „*Dos patrias, Cuba y la noche*” a domnului **Liffers** au fost inserate în documentarul realizat de **Mandarina**, deși permisiunea acestuia nu fusese solicitată. Documentarul menționat a fost difuzat de canalul de televiziune spaniol Telecinco, care aparține societății **Mediaset Espana Comunicacion SA („Mediaset”)**.

Domnul **Liffers** a sesizat Tribunalul Comercial din Madrid cu o acțiune împotriva **Mandarina** și **Mediaset**, prin care a solicitat obligarea celor două societăți la încetarea oricărei încălcări a drepturilor sale de proprietate intelectuală și la plata sumei de 6.740 euro pentru încălcarea drepturilor sale de exploatare, precum și a sumei suplimentare de 10.000 euro, cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul moral pe care consideră că l-ar fi suferit.

Analiza Curții:

Pentru a răspunde întrebării sus-menționate, Curtea s-a oprit mai întâi să arate faptul că, în vederea interpretării unei dispoziții de drept al Uniunii, trebuie să se țină seama nu numai de formularea acesteia, ci și de contextul său și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte această dispoziție (*Hotărârea Surmačs, C-127/14, EU:C:2015:522, pct. 28*), iar apoi a analizat modul de redactare a articolului incident.

În primul rând, din modul de redactare a art. 13 alin. (1) al doilea paragraf lit. b) din Directivă, trebuie constatat că, deși acesta nu evocă prejudiciul moral ca element pe care autoritățile judiciare trebuie să îl ia în considerare la stabilirea daunelor-interese care trebuie plătite titularului dreptului, nici nu exclude luarea în considerare a acestui tip de prejudiciu. Astfel, dispoziția

menționată, prevăzând posibilitatea de a se fixa o valoare forfetară pentru daunele-interese, pe baza „cel puțin”, a unor elemente precum cele menționate în textul citat, permite să se includă în această valoare și alte elemente, precum, dacă este cazul, plata de despăgubiri pentru prejudiciul moral cauzat titularului acestui drept.

În al doilea rând, o asemenea constatare este confirmată de analiza contextului în care se înscrie dispoziția în cauză.

Astfel, pe de o parte, primul paragraf al art. 13 alin. (1) din Directivă **stabilește regula generală** potrivit căreia autoritățile judecătorești competente trebuie să ordone contravenientului plata către titularul dreptului de proprietate intelectuală care a fost prejudiciat a unor daune-interese „adaptate prejudiciului real suferit de acesta prin încălcarea dreptului său”. Or, un prejudiciu moral, precum aducerea unei atingeri reputației autorului unei opere, constituie, cu condiția să fie dovedit, o componentă a prejudiciului real suferit de acesta din urmă.

În consecință, însuși modul de redactare a art. 13 alin. (1) al doilea paragraf lit. b) din Directivă, coroborat cu primul paragraf al acestui alineat, exclude posibilitatea de a întemeia calculul daunelor-interese care trebuie plătite titularului dreptului în cauză exclusiv pe valoarea redevențelor ipotetice, atunci când acest titular a suferit într-adevăr și un prejudiciu moral.

Pe de altă parte, trebuie arătat că aplicarea de către autoritățile judecătorești competente a metodei de calcul forfetare prevăzute la art. 13 alin. (1) al doilea paragraf lit. b) din Directivă nu este admisă, ca alternativă, decât „dacă este cazul”.

Or, după cum enunță Considerentul 26 al Directivei menționate, această din urmă expresie se aplică, „de exemplu, în cazurile în care este dificil să se stabilească valoarea prejudiciului suferit în realitate”. În astfel de împrejurări, valoarea daunelor-interese poate fi calculată plecând de la elemente cum ar fi redevențele sau sumele care ar fi fost datorate pentru a se face uz de dreptul de proprietate intelectuală, ceea ce nu ia în considerare eventualele prejudicii morale. De asemenea, Considerentul 26 al Directivei menționate mai enunță printre altele că, pentru a repara prejudiciul suferit ca urmare a unei infracțiuni săvârșite de un contravenient, valoarea daunelor-interese acordate titularului dreptului de proprietate intelectuală ar trebui să ia în considerare toate aspectele corespunzătoare și îndeosebi orice prejudiciu moral cauzat.

În ceea ce privește, în cele din urmă, obiectivele urmărite de Directivă, potrivit Considerentului 10, aceasta are drept obiectiv să asigure în special un nivel de protecție ridicat, echivalent și omogen al proprietății intelectuale în cadrul pieței interne.

Apoi, Considerentul 17 al acestei Directive prevede că măsurile, procedurile și mijloacele de reparație prevăzute de aceasta ar trebui să fie sta-

bilite în fiecare caz astfel încât să se țină seama în mod corespunzător de caracteristicile specifice cazului respectiv.

Rezultă, așadar, din Considerentele 10, 17 și 26 ale Directivei, că aceasta urmărește să asigure un nivel de protecție ridicat al drepturilor de proprietate intelectuală, care țină seama de caracteristicile specifice ale fiecărui caz și se bazează pe un mod de calcul al daunelor-interese care tinde să corespundă acestor caracteristici specifice.

Având în vedere obiectivele Directivei nr. 2004/48/CE, art. 13 alin. (1) primul paragraf din aceasta trebuie interpretat în sensul că stabilește principiul potrivit căruia calculul valorii daunelor-interese care trebuie plătite titularului unui drept de proprietate intelectuală trebuie să urmărească să garanteze acestuia din urmă repararea prejudiciului „real suferit”, incluzând și eventualul prejudiciu moral survenit.

Or, o stabilire forțată a valorii daunelor-interese datorate, bazată doar pe redevențele ipotetice, nu acoperă decât prejudiciul material suferit de titularul dreptului de proprietate intelectuală în cauză, așa încât, pentru a permite o reparare integrală, acest titular trebuie să aibă posibilitatea de a solicita, față de daunele-interese calculate astfel, și plata de despăgubiri pentru prejudiciul moral pe care eventual l-a suferit.

Având în vedere toate aceste elemente, Curtea a arătat că **art. 13 alin. (1) din Directiva nr. 2004/48/CE trebuie să fie interpretat în sensul că permite persoanei prejudiciate printr-o încălcare a dreptului său de proprietate intelectuală și care solicită o despăgubire pentru prejudiciul material [calculată, în conformitate cu al doilea paragraf lit. b) al alin. (1) al acestui articol, pe baza valorii redevențelor sau a drepturilor care i-ar fi fost datorate în cazul în care contravenientul ar fi cerut autorizația de a face uz de dreptul de proprietate intelectuală respectiv], să solicite, în plus, despăgubiri pentru prejudiciul moral care i-a fost cauzat, astfel cum sunt prevăzute la alin. (1), al doilea paragraf lit. a), al articolului menționat.**

Alte articole citate și/sau incidente în speța analizată:

Directiva nr. 2004/48/CE:

Considerentul 10: „Obiectivul prezentei directive constă în apropierea (legislațiilor statelor membre) pentru a asigura un nivel de protecție ridicat, echivalent și omogen, al proprietății intelectuale în cadrul pieței interne.”

Considerentul 17: „Măsurile, procedurile și mijloacele de reparație prevăzute prin prezenta directivă ar trebui să fie stabilite în fiecare caz astfel încât să țină seama în mod corespunzător de caracteristicile specifice ale acestui caz, în special de caracteristicile specifice fiecărui drept de proprietate inte-

lectuală și, atunci când este cazul, de caracterul intenționat sau neintenționat al infracțiunii săvârșite.”

Considerentul 26: „Pentru a repara prejudiciul suferit [ca] urmare [a] unei infracțiuni săvârșite de un contravenient care a acționat cu bună știință sau având motive suficiente să cunoască faptul că poate genera o astfel de infracțiune, valoarea daunelor-interese acordate titularului dreptului ar trebui să ia în considerare toate aspectele corespunzătoare, cum ar fi câștigul nerealizat de titularul dreptului sau beneficiile fără justă cauză realizate de contravenient și, dacă este cazul, orice prejudiciu moral cauzat titularului dreptului. Valoarea daunelor-interese ar putea fi calculată și ea, de exemplu, în cazurile în care este dificil să se stabilească valoarea prejudiciului suferit în realitate, plecând de la elemente cum ar fi redevențele sau sumele care ar fi fost datorate în cazul în care contravenientul ar fi cerut autorizația de a utiliza dreptul de proprietate intelectuală respectiv. Scopul nu este acela de a introduce obligația de a prevedea daune-interese punitive, ci de a permite despăgubirea pe criterii obiective, ținând în același timp seama de costurile suportate de titularul dreptului, cum ar fi cheltuielile de cercetare și de identificare.”

NOTĂ: În dreptul român, conform art. 139 alin. (2) din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, posibilitatea de a solicita despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit ca urmare a încălcării dreptului de autor este expres prevăzută în lege, respectiv:

„La stabilirea despăgubirilor instanța de judecată ia în considerare: a) fie criteriul, cum ar fi consecințele economice negative, în special câștigul nerealizat, beneficiile realizate pe nedrept de făptuitor și, *atunci când este cazul, alte elemente în afara factorilor economici, cum ar fi daunele morale cauzate titularului dreptului*; b) fie acordarea de despăgubiri reprezentând triplul sumelor care ar fi fost legal datorate pentru tipul de utilizare ce a făcut obiectul faptei ilicite, în cazul în care nu se pot aplica criteriile prevăzute la lit. a).”

2. Drept de autor. Drept de reproducere și compensația echitabilă pentru titularii dreptului de autor în ceea ce privește „copia privată”. Determinarea competenței instanțelor de la locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă

Statele membre pot institui, în beneficiul titularului dreptului de autor, o „redevență pentru copia privată” în sarcina persoanelor care dispun de echipamente, de aparate și de suporturi de reproducere digitală și care, în această calitate, pun respectivele echipamente, aparate și suporturi de reproducere, în drept sau în fapt, la dispoziția persoanelor private sau le furnizează acestora din urmă un serviciu de reproducere.

În materie delictuală și cvasidelictuală, o persoană care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru poate fi acționată în justiție, într-un alt stat membru, în fața instanțelor de la locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă, aceste instanțe fiind în mod normal cele mai adecvate să se pronunțe asupra cauzei în special din motive legate de proximitatea față de litigiu și de facilitatea administrării probelor.

Dispoziții de drept european interpretate:

Art. 5 („Excepții și limitări”) alin. (2) lit. b) din Directiva nr. 2001/29/CE privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională: „Statele membre pot să prevadă excepții și limitări de la dreptul de reproducere prevăzut la art. 2, în următoarele cazuri:

[...]

(b) pentru reproduceri pe orice suport realizate de către o persoană fizică pentru uz personal și în scopuri care nu sunt direct sau indirect comerciale, cu condiția ca titularii de drepturi să primească compensații echitabile care să țină cont de aplicarea sau neaplicarea măsurilor tehnice menționate la art. 6 pentru operele sau obiectele protejate în cauză;

[...].”

Art. 5 pct. 1 și 3 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială: „O persoană care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru poate fi acționată în justiție într-un alt stat membru:

1. (a) în materie contractuală, în fața instanțelor judecătorești de la locul în care obligația care formează obiectul cererii a fost sau urmează a fi executată;

[...]

3. în materie delictuală și cvasidelictuală, în fața instanțelor de la locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă.”

Întrebare preliminară pentru interpretarea art. 5 alin. (2) lit. b) din Directiva nr. 2001/29/CE („Directiva”) și a art. 5 pct. 3 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 („Regulamentul”)

Obligația de plată a unei „compensații echitabile” în sensul art. 5 alin. (2) lit. b) din Directiva nr. 2001/29/CE, care, potrivit dreptului austriac, revine societăților care pun în circulație pentru prima dată suporturi de înregistrare pe teritoriul național în scopuri comerciale și cu titlu oneros, este o obligație rezultată dintr-un „delict sau cvasidelict” în sensul art. 5 pct. 3 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001?

C.J.U.E., Cauza C-572/14, Hotărârea din 21 aprilie 2016

Întrebarea preliminară a fost formulată în cadrul unui litigiu între:

1. **Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte GmbH** („**Austro-Mechana**”), societate austriacă de gestiune colectivă a drepturilor de autor, printre atribuțiile sale regăsindu-se în special încasarea „remunerației echitabile”, pe de o parte, și

2. **Amazon EU Sàrl, Amazon Services Europe Sàrl, Amazon.de GmbH, Amazon Logistik GmbH, și Amazon Media Sàrl** (denumite în continuare, împreună, „**Amazon**”), care aparțin unui grup internațional care vinde produse prin internet, printre care suporturi de înregistrare, pe de altă parte,

în legătură cu competența instanțelor austriece de a soluționa o acțiune în instanță privind plata remunerației datorate pentru punerea în circulație a unor suporturi de înregistrare, în conformitate cu legislația din Austria.

Situația de fapt:

Potrivit **Austro-Mechana, Amazon** efectuează prima punere în circulație a unor asemenea suporturi în Austria, astfel încât este obligată să achite această remunerație.

Litigiul dintre părți privește aspectul dacă instanțele austriece au, în temeiul art. 5 pct. 3 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001, competența internațională pentru soluționarea acțiunii judecătorești formulate de **Austro-Mechana** prin care solicită plata de către **Amazon** a remunerației menționate.

Acțiunea formulată de **Austro-Mechana** a fost respinsă de prima instanță pentru lipsa competenței internaționale.

Respingerea acțiunii formulate de **Austro-Mechana** a fost confirmată în apel pentru motivul că litigiul dintre aceasta și **Amazon** nu intră în domeniul de aplicare al art. 5 pct. 3 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001.

Austro-Mechana a sesizat Oberster Gerichtshof (Curtea Supremă, Austria) cu recurs, prin care solicită acesteia aplicarea dispoziției menționate.

Analiza Curtii:

În analiza acestei cauze, Curtea a reamintit cu titlu introductiv că, potrivit unei jurisprudențe constante, în cazul în care statele membre decid să instituie excepția, prevăzută la art. 5 alin. (2) lit. b) din Directivă, de la dreptul de reproducere pentru utilizarea de copii pentru uz personal (excepție denumită „**excepția privind copia privată**”) în dreptul lor național, acestea sunt obligate în special să prevadă, în temeiul acestei dispoziții, plata unei compensații echitabile în favoarea titularilor dreptului exclusiv de reproducere (*Hotărârea din 5 martie 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, pct. 19, redată în prezenta Culegere la paginile 52-73*).

Întrucât dispozițiile Directivei menționate nu oferă mai multe precizări cu privire la diferitele elemente ale sistemului de compensație echitabilă, statele membre dispun de o marjă largă de apreciere pentru a le delimita. Revine în

special statelor membre sarcina de a determina persoanele care trebuie să achite această compensație, precum și de a stabili forma, modalitățile și nivelul respectivei compensații (*Hotărârea din 5 martie 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, pct. 20, redată în prezenta Culegere la paginile 52-73*).

Sistemul pe care se bazează compensația echitabilă, modul de concepere și nivelul acesteia sunt legate de prejudiciul cauzat titularilor unui drept exclusiv de reproducere prin realizarea de copii private, efectuate fără autorizarea lor, ale operelor lor protejate. În acest context, compensația menționată are drept obiect despăgubirea respectivilor titulari și trebuie considerată contraprestația prejudiciului suferit de aceștia (*Hotărârea din 21 octombrie 2010, Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, pct. 40, Hotărârea din 16 iunie 2011, Stichting de Thuiskopie, C-462/09, EU:C:2011:397, pct. 24, Hotărârea din 11 iulie 2013, Amazon.com International Sales ș.a., C-521/11, EU:C:2013:515, pct. 47, Hotărârea din 10 aprilie 2014, ACI Adam ș.a., C-435/12, EU:C:2014:254, pct. 50, precum și Hotărârea din 5 martie 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, pct. 21, redată în prezenta Culegere la paginile 52-73*).

Curtea a statuat de asemenea că art. 5 alin. (2) lit. b) din Directivă impune statului membru care a instituit excepția privind copia privată în dreptul său național o obligație de rezultat, în sensul că acest stat este ținut să asigure, conform competenței sale teritoriale, o percepere efectivă a compensației echitabile în vederea despăgubirii pentru prejudiciul suferit de titularii dreptului exclusiv de reproducere din cauza reproducerii unor opere protejate, realizate de utilizatori finali care au reședința pe teritoriul acestui stat (*Hotărârea din 16 iunie 2011, Stichting de Thuiskopie, C-462/09, EU:C:2011:397, pct. 34-36, 39 și 41, precum și Hotărârea din 11 iulie 2013, Amazon.com International Sales ș.a., C-521/11, EU:C:2013:515, pct. 32 și 57-59*).

Curtea a admis că, ținând seama de dificultățile practice legate de identificarea utilizatorilor privați, precum și de obligarea acestora să îi despăgubească pe titularii dreptului exclusiv de reproducere pentru prejudiciul cauzat, statele membre pot institui, pentru a finanța compensația echitabilă, o „redevență pentru copia privată” nu în sarcina persoanelor private vizate, ci a celor care dispun de echipamente, de aparate și de suporturi de reproducere digitală și care, în această calitate, pun respectivele echipamente, aparate și suporturi de reproducere, în drept sau în fapt, la dispoziția persoanelor private sau le furnizează acestora din urmă un serviciu de reproducere. În cadrul unui astfel de sistem, persoanele care dispun de aceste echipamente, aparate și suporturi de reproducere au obligația de a plăti redevența pentru copia privată (*Hotărârea din 11 iulie 2013, Amazon.com International Sales ș.a., C-521/11, EU:C:2013:515, pct. 24, precum și Hotărârea din 5 martie 2015, Copydan*

Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, pct. 23, redată în prezenta Culegere la paginile 52-73).

Aceasta este situația sistemului stabilit de Republica Austria, care a ales să pună în aplicare excepția privind copia privată, prevăzută la art. 5 alin. (2) lit. b) din Directivă, pe care Curtea a avut deja ocazia să îl examineze în Hotărârea din 11 iulie 2013, *Amazon.com International Sales ș.a. (C-521/11, EU:C:2013:515)*.

În cadrul sistemului instituit prin art. 42b din UrhG pentru finanțarea compensației echitabile menționate la art. 5 alin. (2) lit. b) din Directivă, redevența pentru copia privată cade în sarcina persoanelor care, dintr-un loc situat pe teritoriul național sau în străinătate, pun în circulație în scopuri comerciale și cu titlu oneros suporturi de înregistrare care pot fi utilizate pentru reproducere (*Hotărârea din 11 iulie 2013, Amazon.com International Sales ș.a., C-521/11, EU:C:2013:515, pct. 26*).

În principiu, un astfel de sistem permite debitorilor să reperceze cuantumul acestei redevențe asupra prețului de vânzare a suporturilor respective, astfel încât sarcina redevenței să fie suportată, în cele din urmă, în conformitate cu cerința „echilibrului just”, de utilizatorul privat care achită acest preț, presupunând că un astfel de utilizator este destinatarul final (*Hotărârea din 11 iulie 2013, Amazon.com International Sales ș.a., C-521/11, EU:C:2013:515, pct. 27*).

În cazul analizat, creditorul redevenței menționate nu este titularul dreptului exclusiv de reproducere, ci o societate de gestiune colectivă a drepturilor de autor, în speță **Austro-Mechana**.

În ceea ce privește aspectul dacă instanțele austriece sunt competente să soluționeze cererea formulată de **Austro-Mechana** prin care solicită plata remunerației prevăzute la art. 42b din UrhG, trebuie amintit că, prin derogare de la principiul fundamental enunțat la art. 2 alin. (1) din Regulament, prin care competența este atribuită instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia se află domiciliul pârâtului, capitolul II secțiunea 2 din acest Regulament prevede atribuirea unui anumit număr de competențe speciale, printre care figurează cea de la art. 5 pct. 3 (*Hotărârea din 16 mai 2013, Melzer, C-228/11, EU:C:2013:305, pct. 23, Hotărârea din 3 octombrie 2013, Pinckney, C-170/12, EU:C:2013:635, pct. 24, Hotărârea din 5 iunie 2014, Coty Germany, C-360/12, EU:C:2014:1318, pct. 44, și Hotărârea din 22 ianuarie 2015, Hejduk, C-441/13, EU:C:2015:28, pct. 17*).

Astfel, art. 5 pct. 3 din Regulament prevede că, în materie delictuală și cvasidelictuală, o persoană care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru poate fi acționată în justiție, într-un alt stat membru, în fața instanțelor de la locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă.

În ceea ce privește interpretarea normei de competență prevăzute la art. 5 pct. 3 din Regulament, potrivit unei jurisprudențe constante, aceasta se întemeiază pe existența unei legături deosebit de strânse între litigiu și instanțele de la locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă, care justifică atribuirea competenței în favoarea acestora din urmă pentru motive legate de buna administrare a justiției și de organizarea utilă a procesului (*Hotărârea din 16 mai 2013, Melzer, C-228/11, EU:C:2013:305, pct. 26, Hotărârea din 3 octombrie 2013, Pinckney, C-170/12, EU:C:2013:635, pct. 27, Hotărârea din 5 iunie 2014, Coty Germany, C-360/12, EU:C:2014:1318, pct. 47, Hotărârea din 22 ianuarie 2015, Hejduk, C-441/13, EU:C:2015:28, pct. 19, și Hotărârea din 28 ianuarie 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, pct. 46*).

Astfel, **în materie delictuală sau cvasidelictuală, instanța de la locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă este în mod normal cea mai adecvată să se pronunțe asupra cauzei în special din motive legate de proximitatea față de litigiu și de facilitatea administrării probelor** (*Hotărârea din 25 octombrie 2012, Folien Fischer și Fofitec, C-133/11, EU:C:2012:664, pct. 38, Hotărârea din 16 mai 2013, Melzer, C-228/11, EU:C:2013:305, pct. 27, Hotărârea din 18 iulie 2013, ÖFAB, C-147/12, EU:C:2013:490, pct. 50, și Hotărârea din 21 mai 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, pct. 40*).

Potrivit jurisprudenței Curții, noțiunea „**materie delictuală și cvasidelictuală**” cuprinde **orice cerere care urmărește să pună în discuție răspunderea unui pârât și care nu intră în sfera „materiei contractuale”, în sensul art. 5 pct. 1 lit. a) din Regulament** (*Hotărârea din 27 septembrie 1988, Kalfelis, 189/87, EU:C:1988:459, pct. 17 și 18, Hotărârea din 13 martie 2014, Brogsitter, C-548/12, EU:C:2014:148, pct. 20, precum și Hotărârea din 28 ianuarie 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, pct. 44*).

Prin urmare, este necesar să se examineze, în primul rând, dacă cererea formulată de **Austro-Mechana** prin care solicită plata remunerației prevăzute la art. 42b din UrhG intră în sfera „materiei contractuale”, în sensul acestei dispoziții.

În această privință, Curtea a decis că încheierea unui contract nu constituie o condiție de aplicare a art. 5 pct. 1 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 (*Hotărârea din 28 ianuarie 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, pct. 38*).

Deși art. 5 pct. 1 lit. a) din Regulament nu impune încheierea unui contract, identificarea unei obligații este totuși indispensabilă pentru aplicarea acestuia. Astfel, **noțiunea „materie contractuală”,** în sensul dispoziției menționate, trebuie înțeleasă în sensul că vizează o situație în care există o formă de angajament asumat în mod liber de către o parte față de cealaltă (*Hotărârea din 14 martie 2013, Česká spořitelna, C-419/11, EU:C:2013:165, pct. 46*).

În consecință, aplicarea normei de competență specială, prevăzute în materie contractuală la art. 5 pct. 1 lit. a), presupune determinarea unei obligații juridice liber consimțite de către o persoană în raport cu alta și pe care se întemeiază acțiunea reclamantului (*Hotărârea din 14 martie 2013, Česká spořitelna, C-419/11, EU:C:2013:165, pct. 47, și Hotărârea din 28 ianuarie 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, pct. 39*).

În speță, obligația de plată către **Austro-Mechana** a remunerației prevăzute la art. 42b din UrhG, care pune în aplicare art. 5 alin. (2) lit. b) din Directivă, nu a fost liber consimțită de **Amazon**. Aceasta i-a fost impusă de dreptul austriac, ca urmare a punerii în circulație, în scopuri comerciale și cu titlu oneros, a unor suporturi de înregistrare care pot fi utilizate pentru reproducerea de opere sau de obiecte protejate.

Rezultă că cererea formulată de **Austro-Mechana** prin care solicită plata remunerației menționate nu intră în sfera „materiei contractuale”, în sensul art. 5 pct. 1 lit. a) din Regulament.

În al doilea rând, pentru a putea aplica răspunderea delictuală sau cvasidelictuală, trebuie îndeplinită condiția dovedirii unei legături de cauzalitate între prejudiciu și fapta aflată la originea acestui prejudiciu (*Hotărârea din 30 noiembrie 1976, Bier, 21/76, EU:C:1976:166, pct. 16, și Hotărârea din 5 februarie 2004, DFDS Torline, C-18/02, EU:C:2004:74, pct. 32*).

În speță, acțiunea intentată de **Austro-Mechana** urmărește repararea prejudiciului care rezultă din neplata de către **Amazon** a remunerației prevăzute la art. 42b din UrhG.

„Compensația echitabilă” menționată la art. 5 alin. (2) lit. b) din Directivă are drept obiect, potrivit jurisprudenței Curții, să despăgubească autorii pentru copia privată efectuată, fără autorizarea lor, a operelor lor protejate, astfel încât trebuie considerată contraprestația prejudiciului suferit de autori, care rezultă dintr-o asemenea copie neautorizată de aceștia din urmă.

În consecință, neîncasarea de către **Austro-Mechana** a remunerației prevăzute la art. 42b din UrhG constituie o faptă prejudiciabilă în sensul art. 5 pct. 3 din Regulament.

Faptul că, în cadrul sistemului austriac privind finanțarea acestei „compensații echitabile”, aceasta din urmă nu trebuie plătită titularilor unui drept exclusiv de reproducere pe care urmărește să îi despăgubească, ci unei societăți de gestiune colectivă a drepturilor de autor, este lipsit de relevanță.

Potrivit art. 42b alin. (5) din UrhG, numai societățile de gestiune colectivă a drepturilor de autor pot invoca dreptul la remunerația prevăzută la art. 42b menționat. În consecință, în calitate de societate de gestiune colectivă a drepturilor de autor în Austria, numai **Austro-Mechana** poate invoca acest drept în cadrul sistemului menționat.